

Iida Huhtanen

AMMATINHARJOITTAJAN KIRJANPITO – TUOKO
ULKOISTAMINEN VARMUUTTA?

Liiketalouden koulutusohjelma
2017

AMMATINHARJOITTAJAN KIRJANPITO – TUOKO ULKOISTAMINEN VARMUUTTA?

Huhtanen, Iida
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Toukokuu 2017
Ohjaaja: Rajala, Jukka
Sivumäärä: 46
Liitteitä: 4

Asiasanat: yksityinen elinkeinoharjoittaja, kirjanpito, ulkoistaminen

---

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia, tuoko ammatinharjoittajan kirjanpidon ulkoistaminen varmuutta siihen, toteutuuko kirjanpito oikein. Toimeksiantaja on ammatinharjoittaja ja toimii työkseen kääntäjänä. Hän halusi tietää, olisiko kannattavampaa kääntyä ongelmissa tilitoimiston asiakkaaksi.

Tutkimusta varten haastateltiin opinnäytetyön toimeksiantajaa, viittä muuta yksityisyrittäjää sekä kahta tilitoimiston edustajaa. Haastatteluilla pyrittiin tuomaan esiin molempien tahojen, sekä yrittäjien että tilitoimistojen, mielipiteet ja käsitykset siitä, tuoko kirjanpidon ulkoistaminen varmuutta pienyrittäjälle. Tutkimuksessa oli mukana neljä kirjanpitonsa ulkoistanutta yrittäjää ja yksi kirjanpitonsa itse tekevä yrittäjä.

Tutkimusraportti muodostuu eri osista: aluksi esitellään ammatinharjoittaja yritysmuotona sekä yritysmuodon kirjanpito. Raportin alussa myös käsitellään ja vertaillaan vaihtoehtoja kirjanpidon ylläpitämisestä. Raportissa esitellään tämän jälkeen tutkimus sekä tutkimussuunnitelma. Sen jälkeen perehdytään tutkimusmetodeihin ja aineiston keräämiseen. Perustellaan, miksi ja miten niitä on käytetty. Toimeksiantaja sekä tutkimuksen haastateltavat esitellään. Raportin loppuosassa esitellään tutkimuksen tulokset, analysointi sekä luotettavuus.

Raportin lopulla perehdytään myös siihen, mitä hyötyä opinnäytetyöstä saadaan ja mitä olisi voitu tehdä mahdollisesti toisin.

SOLE PROPRIETOR'S ACCOUNTING – REASSURANCE THROUGH OUTSOURCING?

Huhtanen, Iida

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Accounting

May 2017

Supervisor: Rajala, Jukka

Number of pages: 46

Appendices: 4

Keywords: sole proprietor, accounting, outsourcing

The purpose of this thesis was to study if outsourcing one's accounting as a sole proprietor provides reassurance as to whether your financial records are made correctly. The client is a sole proprietor who works as a translator. The client wanted to learn if turning to an accounting firm was a more viable option when faced with problems.

For the study, the client, five other entrepreneurs and two accounting firms were interviewed. The aim of the interviews was to bring forth the opinions of both the entrepreneurs and accounting firms on whether outsourcing one's accounting provides certainty to the entrepreneur. Four out of the five entrepreneurs had outsourced their accounting and one entrepreneur kept their own financial records.

This thesis consists of various parts. First, sole proprietor as a type of business entity and its accounting principles are presented. Different options for organizing your accounting are also introduced and compared. Following this, the study and study plan are presented. Then, study methods and collection of the material are discussed along with the use of the material. The client and the interviewees are presented. At the end of the report, the results are presented and analyzed and their reliability is evaluated.

In the end of the thesis, it is also discussed how thesis can be utilized and what could have been done differently.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	PIENYRITTÄJÄNÄ TOIMIMINEN JA AMMATINHARJOITTAJAN KIRJANPITO.....	8
2.1	Ammatinharjoittaja ja yksityinen elinkeinoharjoittaja.....	8
2.2	Ammatinharjoittajan kirjanpidon muodostuminen.....	8
2.3	Pieni kirjanpitovelvollinen ja hyvä kirjanpitotapa.....	9
3	KIRJANPIDON TEKEMINEN: ITSE VAI ULKOISTAEN?.....	10
3.1	Ulkoistamisen tuomat edut ja kirjanpitäjän valinta.....	11
4	TUTKIMUKSEN ESITTELY.....	12
4.1	Toimeksianto ja tutkimuksen tuottama lisäarvo.....	12
4.2	Näkökulma ja tutkimussuunnitelma.....	13
4.3	Tutkimusmenetelmä ja metodien perustelu.....	16
4.4	Valintaperusteet.....	18
4.5	Kuinka monta haastateltavaa?.....	18
4.6	Haastattelun runko.....	20
4.7	Haastattelun toteuttamistapa ja välineistö.....	22
5	TOIMEKSIANTAJAN HAASTATTELU JA VASTAUKSET.....	23
5.1	Haastattelutilanne ja litterointi.....	23
5.2	Toimeksiantajan vastaukset.....	23
6	HAASTATELTAVIEN ESITTELY.....	28
6.1	Yrittäjät.....	28
6.2	Tilitoimistot.....	28
7	TUTKIMUSTULOSTEN PURKAMINEN, ANALYSOINTI JA LUOTETTAVUUS.....	29
7.1	Yrittäjien vastaukset.....	29
7.2	Tilitoimistojen vastaukset.....	37
7.3	Tutkimustulosten yhteenveto ja analysointi.....	39
7.4	Tutkimustulosten luotettavuus.....	41
8	LOPPULUKU.....	42
	LÄHTEET.....	44

LIITTEET

Liite 1: Toimeksiantajan haastattelurunko

Liite 2: Yrittäjien haastattelurunko 1

Liite 3: Yrittäjien haastattelurunko 2

Liite 4: Tilitoimistojen haastattelurunko

1 JOHDANTO

Itsensä työllistäminen on nouseva trendi Suomessa. Työpaikkojen vähentyminen on johtanut siihen, että ihmiset perustavat omia yrityksiä. Näistä suuri osa on mikroyrityksiä, joissa työskentelee yhdestä kolmeen henkilöä. Uusia yrityksiä on syntynyt erilaisille aloille, mutta erityisesti esimerkiksi hyvinvointi- ja terveysalalle sekä konsultointi- ja koulutuslalle. (Rajainmäki, 2015.)

Kiinnostus yrittämiseen on iskenyt myös nuoriin: esimerkiksi opiskelijat, jotka eivät onnistu saamaan kesätöitä, turvautuvat yrittäjyyteen. Yrittäjiksi aikovien nuorten määrä on noussut kaksinkertaiseksi kymmenen vuoden aikana. (Vuorela, 2016.)

Opinnäytetyön tekijänä olen itse alkanut innostua paljon yrittäjyydestä ja taloushallinnon opiskelijana olen kiinnostunut siitä, olisiko itselläni tarpeeksi tietoa ylläpitää yritykseni taloushallintoa kokonaan itse. Vaikka yksityisen elinkeinoharjoittajan liiketoiminta on yleensä pientä, toisiko kirjanpidon ulkoistaminen enemmän varmuutta; millä tavalla ja missä asioissa?

Opinnäytetyön toimeksiantajana on yritys, jossa työskentelee yksi henkilö yksityisenä elinkeinoharjoittajana. Toimeksiantaja työskentelee kääntäjänä kotoaan käsin Turussa. Hän on työskennellessään törmännyt kirjanpitoonsa liittyviin tilanteisiin, joissa ei ole ollut täysin varma, miten tulisi toimia. Hän on harkinnut kirjanpitoonsa ulkoistamista, jotta kirjanpito tulisi varmasti tehtyä oikein.

Yrittäjän toimialana on kääntäminen ja tulkkaus. Hänen pääasialliseen työhönsä kuuluu aineiston käännöstyö englanniksi ja saksaksi. Toimeksiantaja aloitti yritystoiminnan vuonna 2014 eli hän on työskennellyt noin kolme vuotta yrittäjänä. Koko tämän ajan hän on huolehtinut kirjanpidostaan itse. Tositteita toimeksiantajalle kertyy kuu-kaudessa noin kymmenen kappaletta. Yrityksen liiketoiminta on pientä: liikevaihto on noin 40 000 euroa vuodessa. (Toimeksiantajan henkilökohtainen tiedonanto 5.12.2016.)

Halusin opinnäytetyössäni lähteä tutkimaan, miten muut pienyrittäjät ja tilitoimistot ovat kokeneet kirjanpidon ulkoistamisen. Onko se yleistä ja onko se tuonut yrittäjille enemmän varmuutta? Nopealla hypoteesilla tilitoimisto tuo varmuutta: kirjanpidonhan tekee ammattilainen. Varmuuteen liittyyneen kuitenkin myös tilitoimiston ja yrittäjän välinen kommunikointi ja se, että osa yrityksen toiminnoista annetaan ulkopuolisen hallintaan. Kaikki pienyrittäjät eivät ole nähneet tarpeelliseksi ulkoistaa kirjanpitoaan. Millaisissa asioissa yrittäjät sitten ovat tällaisen tarpeen nähneet?

Opinnäytetyössäni haastattelen viittä muuta pienyrittäjää sekä kahta tilitoimistoa, jotka esittävät ovat mielipiteensä siitä, millaisissa asioissa kirjanpidon ulkoistaminen tuo varmuutta yrittäjälle.

2 PIENYRITTÄJÄNÄ TOIMIMINEN JA AMMATINHARJOITTAJAN KIRJANPITO

2.1 Ammatinharjoittaja ja yksityinen elinkeinoharjoittaja

Opinnäytetyössä ”pienyrittäjä” tarkoittaa henkilöä, joka työllistää itse itsensä toteuttamalla osaamistaan. He työskentelevät joko kotonaan tai asiakkaan luona eikä heillä ole erillistä liiketilaa yritykselleen. Kyseessä ovat siis ammatinharjoittajat.

Ammatinharjoittaja on yksityinen elinkeinoharjoittaja, joka tekee työtä omaan lukuunsa. Hän on vastuussa omasta yrityksestään koko omaisuudellaan. Yrittäjä vastaa mahdollisista tappioista, mutta kerää myös vastaavasti voitot itselleen. (Uusyrittäjäkeskukset Suomi 2016, 37.)

Yrittäjä ei maksa itselleen tai yrityksessä mukana olevalle puolisolleen palkkaa, vaan hän voi tehdä yrityksessään yksityisottoja eli nostaa halutessaan rahaa yrityksen tililtä. Tästä huolimatta ammatinharjoittajan tulee pitää henkilökohtainen taloutensa erillään yrityksen taloudesta. (Uusyrittäjäkeskukset Suomi 2016, 37.)

Yksityisiä elinkeinoharjoittajia voivat olla myös liikkeenharjoittajat. Ero ammatinharjoittajilla ja liikkeenharjoittajilla on se, että ammatinharjoittajalla ammattitoiminta on pienimuotoisempaa. Ammatinharjoittajan organisaatio on suppeampi eikä hän tarvitse yrityksessään paljoa tuotantovälineitä. (Salin 2015, 10-11.)

Yleiskielessä yksityisestä elinkeinoharjoittajasta käytetään nimitystä toiminimiyrittäjä. Kuitenkin toiminimellä tarkoitetaan vain sitä nimeä, jolla toimintaa harjoitetaan. (Salin 2015, 10-11.)

2.2 Ammatinharjoittajan kirjanpidon muodostuminen

Yrittäjän taloushallinto kokonaisuudessaan koostuu useista eri osista. Tässä tutkimuksessa perehdytään kuitenkin yrittäjän kirjanpitoon ja sen oikeellisuuden tuomaan varmuuteen.

Kirjanpito yleensä muodostuu seuraavista seikoista: kirjanpidolla pidetään erillään yrityksen rahat, tulot ja menot yrittäjän omasta varallisuudesta. Kirjanpitoon kuuluvat kaikki tiedostot, jotka syntyvät asioidessa muiden yritysten, asiakkaisen, viranomaisien ja pankkien kanssa. Kaikki mahdolliset ilmoitukset on säilytettävä kirjanpitoaineistona. Kirjanpito voidaan toteuttaa niin sähköisesti kuin paperilla. Tavasta huolimatta kirjanpito pidetään järjestyksessä ja sillä todistetaan liiketapahtumat. (Taloushallinto-liitto 2016.)

2.3 Pieni kirjanpitovelvollinen ja hyvä kirjanpitolaitos

Ammatinharjoittaja saa halutessaan ja lähtökohtaisesti pitää yhdenkertaista kirjanpitoa ja soveltaa maksuperustetta tilinpäätöksessä. Pienet yritykset eli pienet kirjanpitovelvolliset ovat saaneet monia huojennuksia, jotka näkyvät esimerkiksi verotuksessa, tilintarkastuksessa ja rahoitusjärjestelyissäkin. Se, minkä kokoinen yritys lasketaan pieneksi kirjanpitovelvolliseksi, ei ole yksiselitteistä, mutta arviointia varten on tehty raja-arvoja. (Leppiniemi 2010, 13-17.)

Kirjanpitolain mukaan liikkeen- ja ammatinharjoittaja ei ole velvollinen pitämään kahdenkertaista kirjanpitoa, jos sekä päättäneellä että sitä edeltäneellä tilikaudella on täytynyt enintään yksi seuraavista kohdista:

- Taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa;
- Liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa;
- Palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä.

(Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336, 1 a §)

Uusi kirjanpitolaki tuli voimaan vuoden 2016 alussa, joka hyödyttää ennen kaikkea pienyrittäjiä. Uusi kirjanpitolaki helpottaa mikro- ja pienyrityksen kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimista. Kun yritys hyödyntää tilinpäätöksessään pien- ja mikroyritysetusta PMA 1753/2015, sen tulee tulla selkeästi esille laatimisperiaatteista. (Koilu, 2017.)

Oli kyseessä sitten pieni tai suuri yritys, tilinpäätöksen tulisi sujua oikein, laillisesti ja tehokkaasti. Kirjanpitovelvollisuus syntyy, kun henkilö harjoittaa liike- tai ammatti-toimintaa tai toimii tietyssä yritysmuodossa. Kirjanpitovelvollisuus koskee nimenomaisesti vain yksityishenkilön liiketoimintaa tai ammattitoimintaa.

(Leppiniemi 2010, 13-17.)

Pienelle kirjanpitovelvolliselle ei kuitenkaan kohdistu niin suurta intressiä kuin vaikka suurelle pörssiyhtiölle. Pienen yrityksen liiketoiminta on usein vähäistä ja heillä on myös suurempi tietosuojan tarve. (Leppiniemi 2010, 19-20.)

Suomen kirjanpitolaki määrää, että kirjanpitovelvollisen on noudatettava hyvää kirjanpito tapaa. Kirjanpitoa säätelevät pääosin kirjanpitolaki (30.12.1997/1336) sekä kirjanpitoasetus (30.12.1997/1339). Kirjanpitoa on ylläpidettävä näiden lakien puitteissa kirjanpidon yleisten periaatteiden mukaisesti. (Lindfors 2009, 15.)

3 KIRJANPIDON TEKEMINEN: ITSE VAI ULKOISTAEN?

Kun yrittäjä huolehtii oman yrityksensä taloudesta, se ei erityisesti eroa oman talouden tai perheen talouden hoidosta. Yrityksen taloudenhoito ei siis ole mitään ihmeellistä. Eri taloushallinnon osien, kuten kirjanpidon, takana on hyvin yksinkertainen logiikka, eikä sitä tarvitse jättää kirjanpidon ammattilaisen tehtäväksi. (Karjalainen 2013, 11.)

Mielipiteitä kirjanpidon ulkoistamisesta on kuitenkin monia. Yrittäjälle voi syntyä tilanteita, jossa hän tuntee itsensä epävarmaksi. Tällaisia tilanteita voivat olla esimerkiksi verotukseen ja kaupparekisteriasiakirjojen tekoon liittyvät asiat. (Karjalainen 2013, 97.)

Osan tehtävistä voi jättää tilitoimiston tehtäväksi, mutta yrittäjä huolehtii ensikädessä itse omasta yrityksestään. Tilitoimisto on enemmin neuvonantaja, suunnittelukumppani, laskentaan liittyvien asioiden suorittaja ja raportoiija. Sen, miten tehtäviä

tullaan jakamaan, sopivat yrittäjä ja tilitoimisto keskenään. Yrittäjän tehtäväksi jää ainakin asiallisten tositteiden laatiminen ja kerääminen sekä kassakirjan tekeminen kuukausittain, jos hänellä on käteistapahtumia. Oleellista kuitenkin on, että vastuu on aina yrittäjällä itsellään. (Karjalainen 2013, 97.)

Tilitoimisto tulee valita tarkkaan ja sen palveluihin tulee perehtyä tarkasti. Yrittäjän tulee miettiä, millaisia ominaisuuksia ja palveluita hän hakee tilitoimistolta (Karjalainen 2013, 97). Kirjanpitäjän valintaa käsitellään myöhemmin luvussa 3.1.

Jos tilinpäätös on virheellinen, se on varsinkin veroriski. Oikein ja viisaasti laadittuun tilinpäätökseen kannattaa panostaa. Oikeanlaisella tilinpäätöksellä osoitetaan ulkopuolisille, että yrityksellä on niin sanotusti puhtaat paperit, esimerkiksi mahdollisissa riitatilanteissa. (Leppiniemi 2013, 10.)

3.1 Ulkoistamisen tuomat edut ja kirjanpitäjän valinta

Kaikkea ei kannata tehdä itse. Tehtäviä kannattaa delegoida toiselle varsinkin silloin, kun itse ei osaa. Asiat on joka tapauksessa järjestettävä niin, että tilinpäätöksen allekirjoittaja voi olla vakuuttunut asiakirjojen oikeellisuudesta kirjoittaessaan allekirjoituksensa. Kirjanpidon ja tilinpäätöksen tulee olla varmuudella tehty oikein. Osaamisella ja huolellisuudella voittaa rahan lisäksi myös mielenrauhaa. (Leppiniemi 2013, 9.)

Kun yrittäjä päättää ulkoistaa kirjanpitonsa, se hoituu nopeasti ja helposti. Yrittäjän tarvitsee huolehtia laskujen ja tositteiden toimittamisesta kirjanpitäjälle ja takaisin hän saa haluamansa tilinpäätökset, maksutiedot ja raportit. (Uusyrittäjäkeskus 2016, 6-7.)

Yrittäjän kirjanpidon taidot eivät välttämättä ole niin hyvät kuin ammattimaisen kirjanpitäjän. Hyvä kirjanpitäjä tuntee lait ja asetukset ja osaa neuvoa yrittäjää niissä asioissa. Kirjanpitäjä tuntee asiakkaansa yrityksen kokonaisuudessaan ja osaa käsitellä jokaisen laskun ja tositteen. (Uusyrittäjäkeskus 2016, 6-7.)

Kirjanpidon ulkoistamiseen liittyy useita hyötyjä. Ulkoistamalla saa keskittyä rahan-tekoon ja siihen, mitä osaa. Verottaja ei pääse yllättämään, kun kirjanpitäjä pitää huolen kirjanpidon oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta. Tärkeistä päivämääristä ei tarvitse huolehtia. Mitään ei tarvitse itse opetella, vaan sitä varten yrittäjällä on henkilö, jolle tämä tehtävä on annettu. (Manninen 2012.)

Erityisesti monelle aloittavalle yrittäjälle on hyvin epäselvää, mitä kaikkea kirjanpidon tekeminen ja yrityksen muun talouden pyörittäminen vaatii. Viranomaisten asettamat vaatimukset voivat vaikuttaa jopa uhkaavilta. Viranomaisten kanssa samaa kieltä puhuva alan asiantuntija lähestyy tilannetta vähemmällä tunteella. (Businessopas 2017.)

Yrittäjällä on valittavanaan useita tuhansia tilitoimistoja. Vain osa niistä on Taloushallintoliiton auktorisoimia, mutta myös auktorisoimattomat voivat olla yhtä hyvin asiansa osaavia tilitoimistoja. (Summarum 2016.)

Ennen ulkoistamista kannattaa tuntea oman yrityksensä tarpeet. Yrittäjän tulee pohtia, mitä asioita hän on valmis tekemään itse ja mitä hän antaa kirjanpitäjän tehtäväksi. Kirjanpitäjän tekemän työn hintataso vaikuttaa luonnollisesti myös valintaan. Jos kuitenkin ajatuksena on vain säästö, voi yrittäjä joutua myöhemmin maksamaan virheistään valitessaan ammattitaidottoman kirjanpitäjän. (Summarum 2016.)

4 TUTKIMUKSEN ESITTELY

4.1 Toimeksianto ja tutkimuksen tuottama lisäarvo

Opinnäytetyöltä toimeksiantaja ennen kaikkea toivoo, että hän saa vahvistusta päätökselleen, kannattaako hänen ulkoistaa kirjanpitonsa vai ei. Häntä kiinnostaa, paljastuuko tutkimuksen myötä joitain asioita, joita hän ei ole aikaisemmin ottanut huomioon.

Toimeksiantaja on tällä hetkellä sitä mieltä, että ulkoistaminen voisi olla hyvä vaihtoehto hänelle. Hän ei ole vielä varma, mutta muiden yrittäjien ja kirjanpitäjien vastauksista riippuen hän on valmis tekemään jonkinlaisia ratkaisuja. (Toimeksiantajan henkilökohtainen tiedonanto 3.12.2016.)

Tutkimuksen tarkoituksena ei ole etsiä ja hankkia toimeksiantajalle ulkopuolista kirjanpitäjää, vaan antaa tietoa, joka perustuu yrittäjien ja kirjanpitäjien vastauksiin. Toimeksiantaja tekee tulevaisuudessa valintansa osittain näihin tietoihin perustuen. (Toimeksiantajan henkilökohtainen tiedonanto 3.12.2016.)

Tutkimus hyödyttää ensi sijassa toimeksiantajaa, mutta toivotaan, että siitä hyötyvät myös muut pienyrittäjät. Oppaita ja ohjeita löytyy kirjanpidon toteuttamiselle useita erilaisia, mutta konkreettisia tutkimustuloksia sille, millaisiin ratkaisuihin pienyrittäjät ovat tulleet ja millä perusteilla, ei ole. Opinnäytetyön toivotaan toimivan myös jonkinlaisena samaistumisen kohteena sellaisille pienyrittäjille, jotka miettivät samoja asioita kuin toimeksiantaja.

4.2 Näkökulma ja tutkimussuunnitelma

Kirjanpito ulkoistetaan yleensä kahdesta syystä: ajan ja rahan säästyminen sekä varmuuden kokeminen. Koska kirjanpito on tehtävä aina kulloinkin voimassa olevien säännösten mukaan, tulee yrittäjän huolehtia ainakin seuraavista asioista: tilinpäätöksestä, alv-kirjauksista, verovelvoitteista ja määräajoista. Varsinkin aloitteleva yrittäjä usein päättää ulkoistaa kirjanpitonsa saadakseen paremmin mielenrauhaa. (Accountor www-sivut 2017.)

Opinnäytetyön näkökulmaksi valikoitui varmuus, koska se oli kiinnostavin sekä opinnäytetyön tekijän että toimeksiantajan mielestä. Varmuuden kokeminen myös voi vaihdella yrittäjien kesken: oman ajan säästyminen esimerkiksi on melko päivän selvä asia. Varmuus ja varmuuden hankkimiseen menevä aika kulkevat myös käsi kädessä. Kun on varma, ei mene aikaa turhan pohtimiseen ja jää aikaa varsinaiselle työlle.

Suunnittelu auttaa tutkimuksen toteutumisessa. Tutkimussuunnitelma muodostuu seuraavista osista: tutkimuksen tarkoituksen lyhyt luonnehdinta, katsaus aiemmista tutkimuksista samasta aiheesta, tutkimuksen oletukset tai ongelmien tarkennukset, tiedot siitä, keitä henkilöitä tutkimus koskee, hahmotelma, miten tutkimustulokset kerätään, arvio tarvittavista voimavaroista sekä aikataulu. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 56.)

Seuraavassa esitellään tämän opinnäytetyön tutkimussuunnitelma:

1) Tutkimuksen lyhyt luonnehdinta:

Tutkitaan, kuinka pienyrittäjät ovat kokeneet kirjanpitoon varmuuden: Miten ja millä perusteella he ovat päätyneet ulkoistamaan kirjanpitoa tai vaihtoehtoisesti, miksi he ylläpitävät kirjanpitoaan itse ja kokevatko he sen varmuksi tavaksi. Tutkimuskysymys kuuluu siis opinnäytetyön otsikon mukaisesti: ”Tuoko ammatinharjoittajan kirjanpidon ulkoistaminen varmuutta?”

2) Aiemmat tutkimukset:

Aiempiä opinnäytetyötutkimuksia ei ole löytynyt. Samasta aiheesta on tehty oppaiden tapaisia opinnäytetöitä yrittäjien tueksi, joissa esitellään, kuinka yrityksen kirjanpito tehdään ja millaisia vaihtoehtoja on. Yrittäjien kokemuksiin liittyviä tutkimuksia ei ilmeisesti ole.

3) Tutkimuksen perusoletukset:

Hypoteesi on, että ulkoistaminen tuo varmuutta. Kirjanpidon yksinkertaisimmat asiat, kuten tositteiden arkistointi, on yrittäjille helppoa. Vaikeimpiin asioihin kuuluvat esimerkiksi verotukseen, poistoihin ja laskutukseen liittyvät asiat. Suurin osa kirjanpidon tehtävistä on ulkoistettu kirjanpitäjälle. Yhteydenpito kirjanpitäjän kanssa koetaan tärkeänä.

4) Keitä tutkimus koskee:

Tutkimus koskee pienimpiä yrittäjiä eli ammatinharjoittajia. Heidän liikevaihtonsa on pientä, he työskentelevät yrityksessään yksin eikä heillä ole kiinteää liiketilaa. Osa saattaa työskennellä myös osa-aikaisena yrittäjänä. Tutkittavat voisivat periaatteessa siis tehdä kirjanpitoa itse, mutta myös ulkoistaa sen halutessaan.

5) Miten aineisto kerätään:

Aineisto kerätään haastattelumenetelmällä: sekä kasvotusten että sähköpostihaastattelulla. Tuloksista pyritään löytämään samankaltaisuuksia ja mahdollisia yleistettäviä piirteitä.

6) Tarvittavat voimavarat:

Aikaa tarvitaan paljon haastateltavien etsimiseen, kysymysten suunnittelemiseen, vastausten vastaanottamiseen ja tulosten purkamiseen. Työvälineenä käytetään tietokonea. Matkustaminen toimeksiantajan luokse vie myös resursseja.

7) Aikataulu:

Tutkimus aloitetaan marraskuussa 2016 ohjaavan opettajan tapaamisella. Joulukuun alussa tavataan toimeksiantaja ja haastatellaan häntä. Kerätään lähteitä, suunnitellaan haastattelut ja etsitään haastateltavia. Vuoden 2017 alussa suoritetaan haastattelut. Helmikuun ja maaliskuun aikana toteutetaan tutkimuksen raporttiosa ja viimeistään huhtikuun loppupuolella tehdään tutkimus valmiiksi. Etukäteen varaudutaan siihen, että aikataulu saattaa heittää 2-3 viikolla.

Aikataulun tekeminen ja sen seuraaminen vaikuttivat hyvin positiivisesti tutkimuksen valmistumiseen oikeassa ajassa. Ilman edes jonkinlaista suuntaa antavaa aikataulua tutkimusta ja sen raportin tekemistä olisi ollut hankala tehdä.

4.3 Tutkimusmenetelmä ja metodien perustelu

Laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus voi muodostua useista erilaisista tutkimustyyleistä. Lähestymis-, analyysi- ja aineistonkeruutapoja on useita erilaisia. Laadullisessa tutkimuksessa merkitykset korostuvat. Laadullinen tutkimus mielletään aineistolähtöiseksi, mutta näin jyrkkää rajausta ei voi välttämättä tehdä. Kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen tutkimus eivät aina poissulje toisiaan, vaan niitä voi myös yhdistää. (KvaliMOTV 2006.)

Vaikka ”laadullinen tutkimus” voitaisiin sanana mieltää paremmaksi tutkimustavaksi, sitä se ei välttämättä ole. Laadullisella tutkimuksella raapaistaan vain lähinnä pintaa, eikä siitä voida tehdä välttämättä luotettavia, suoria johtopäätöksiä. Kuitenkin hyvällä suunnittelulla, näkökulmien huomioimisella sekä toistoilla voidaan saavuttaa monipuolista tietoa ja ymmärtää ilmiötä, ainakin hieman enemmän. (KvaliMOTV 2006.)

Haastattelu on yksi laadullisen tutkimuksen muoto. Haastattelemalla ihmisiä päästään kysymään suoraan, mitä mieltä he ovat tai miksi he toimivat kuin toimivat. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 72.)

Haastattelu on hyvin käytetty tiedonkeruumuoto tutkimuksissa. Varsinkin vapaamuotoiset ja vähemmän strukturoidut haastattelut ovat yleistyneet. Haastattelu sopii hyvin moniin erilaisiin tutkimuksiin joustavuutensa vuoksi. Haastattelutilanteessa ollaan suorassa kontaktissa haastateltavaan. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 35.)

Haastattelu sopii tutkimusmetodiksi erityisesti silloin kun...

- tutkittava esiintyy tutkimuksessa subjektina, itseään esille tuovana aktiivisena osapuolena
- vastauksia on vaikea tietää etukäteen
- haastateltavan puhe tuodaan laajempaan kontekstiin
- tutkimustulokseksi tullaan saamaan monipuolisia vastauksia
- tutkimuksella haetaan selventäviä ja syventäviä vastauksia
- halutaan esittää lisäkysymyksiä
- halutaan tutkia myös mahdollisesti arkoja tai vaikeita asioita

(Hirsjärvi & Hurme 2004, 35.)

Tässä opinnäytetyössä käytetään tiedonkeruumenetelmänä haastatteluja, jotka tapahtuvat niin kasvokkain kuin sähköpostitse.

Haastatteluja on useita lajeja. Haastattelumenetelmänä voidaan käyttää henkilökohtaista haastattelua, puhelinhaastattelua, sähköpostihaastattelua, teemahaastattelua tai ryhmähaastattelua. (Verne 2017.)

Henkilö- ja sähköpostihaastattelut soveltuvat käyttöön silloin, kun halutaan haastatella asiantuntijoita. Sähköpostihaastattelua voidaan käyttää erityisesti silloin, kun haastateltavat ovat maantieteellisesti kaukana. Sähköpostihaastattelu on myös vaivaton niin haastattelijalle kuin haastateltavallekin. Haastattelupohjaa voidaan muotoilla haastateltavan mukaan, kun käytetään sähköpostihaastattelua. (Verne 2017.)

Tutkimushaastattelujen lajeja on monia ja niissä menee helposti sekaisin. Ne voidaan kuitenkin jakaa strukturointiasteensa perusteella: ovatko kysymykset kiinteästi muotoiltuja ja kuinka laajasti haastattelija jäsentää tilannetta? (Hirsjärvi & Hurme 2004, 43-44.)

Lomakehaastattelu on strukturoitu haastattelu. Lomakehaastattelussa haastavinta on lomakkeen ja kysymysten muotoilu. Haastattelutilanne itsessään on varsin helppo ja lyhyt. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 45-46.)

Teemahaastattelu on puolistrukturoitu haastattelu, jossa haastattelu perustuu teemoihin. Se on lähempänä strukturoimatonta kuin strukturoitua haastattelua. Teemahaastattelulle on ominaista, että se on osittain suunniteltu jo etukäteen, mutta siinä saattaa syntyä myös muutoksia haastattelutilanteessa. Teemahaastattelussa kyse on keskustelusta haastateltavan kanssa. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 47-48.)

Tämän opinnäytetyön tutkimukseen sopi eri tutkimushaastattelulajien yhdistelmä. Yrittäjiltä ja kirjanpitäjiltä haettiin laajoja vastauksia, mutta kysymykset laadittiin melko tarkasti. Se saivat vastata siis vapaammin ja tarvittaessa pystyivät esittämään heille täsmentäviä lisäkysymyksiä.

Haastattelumenetelmä sopii erityisesti silloin, kun kyseessä on tavallista arempi aihe. Tutkimus koski haastateltavien toimeentuloa, joten koin sen osittain araksi aiheeksi käsitellä.

Toimeksiantajan kohdalla nähtiin parhaaksi edetä teemahaastattelulla, jotta hänen ajatuksensa ja tarkoituksensa opinnäytetyön tutkimusta kohtaan tulisivat tarpeeksi esille.

4.4 Valintaperusteet

Tutkimuksessa olevia yrittäjiä sekä tilitoimistoja haastateltiin sähköpostin välityksellä. Tähän valintaan päädyttiin seuraavien seikkojen takia:

- Haastateltavien sijainti oli haasteellinen
- Ajankäyttö oli rajallinen, joten haastateltavat voivat vastata itse omalla ajallaan
- Kysymykset olivat toisaalta avoimia, toisaalta rajattuja
- Lomakehaastattelussa vastaukset olisivat voineet olla lyhyempiä

Haastateltaviksi yrittäjiksi valittiin muita pienyrittäjiä, jotka toisivat oman mielipiteensä koskien tutkimusongelmaa. Haastateltavaksi haluttiin toimeksiantajani kaltaisia pienyrittäjiä, joilla liiketoiminta on pientä ja jotka työskentelevät yrityksessään yksin. He siis työllistävät yrityksessään vain itsensä.

Aluksi ajateltiin, että haastateltavien yrittäjien kirjanpidon tulisi olla yhdenkertainen, kuten toimeksiantajallani. Kahdenkertainen kirjanpito on kuitenkin mahdollinen myös yksityisellä elinkeinoharjoittajalla, jos hän näin haluaa. Kahdenkertaista kirjanpitoa voi yrittäjä pitää myös itse. Tutkimukseen ei kuitenkaan vaikuttane, onko pienyrittäjällä yhden- vai kahdenkertainen kirjanpito. Se voi olla yrittäjälle lähinnä mukavuuskysymys.

4.5 Kuinka monta haastateltavaa?

Opinnäytetyön alussa pohdittiin, kuinka monta yrittäjää ja kirjanpitäjää tulee ottaa mukaan tutkimukseen, jotta tutkimus olisi tarpeeksi kattava, sisältäisi tarpeeksi kokemukseen perustuvaa tietoa ja kertoisi yrittäjien mielipiteistä.

Kuinka montaa henkilöä tulee siis tutkimukseen haastatella, jotta tulos olisi edustava ja yleistettävissä? Opinnäytetyötä tehtäessä, joka ei välttämättä ole tieteellisesti kovinkaan merkittävä, aineiston kokoa ei pidetä kovinkaan tärkeänä tekijänä. Laadullisen tutkimusten opinnäytetöissä aineiston koko on pienempi verrattuna määrälliseen tutkimukseen. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 85.)

Laadullisessa tutkimuksessa ei pyritä tekemään tilastollisia yleistyksiä niin kuin määrällisessä tutkimuksessa. Laadullisessa tutkimuksessa pyritään tekemään tulkintoja ja kuvaamaan sekä ymmärtämään ilmiötä tai tapahtumaa. Tästä syystä laadullisessa tutkimuksessa onkin tärkeää, että haastateltavat henkilöt tietävät tutkittavasta aiheesta ja heillä on kokemusta asiasta. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 85.)

Tiedonantajat tulee kuitenkin valita harkitusti ja tarkoitukseen sopivasti eikä satunnaisotolla. Tutkimusraportissa on tehtävä selvitys, millä perusteella tiedonantajat on valittu ja mihin kriteereihin perustuen. Lopulta lukija saa tehdä oman arviointinsa harkinnanvaraisuuden ja sopivuuden onnistumisesta tutkimuksessa. Tutkija itse ei siis ota kantaa asiaan, vaan antaa lukijalle vapauden muodostaa oman käsityksensä tutkimuksen tieteellisyydestä. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 85.)

Haastateltavien määrä riippuu lopulta tutkimuksen tarkoituksesta. Haastateltavaksi valitaan niin monta henkilöä, jotta saadaan tarvittava tieto. Tutkimuksessa voidaan käyttää survey-tyyppistä metodia. Survey-tutkimuksessa hyödynnetään kyselyjä ja haastatteluja. Survey-tutkimuksessa valitaan jotakin perusjoukkoa edustava otos, johon kuuluvilta henkilöiltä haetaan tietoja. Tälle kohdejoukolle esitetään samat kysymykset, jotta tiedot saadaan standardoituun muotoon. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 58-60.)

Kiteytettynä seuraavat seikat tulee ottaa huomioon haastateltavia valitessa:

- Päätetään, minkälaisia ihmisiä voidaan ottaa haastatteluun
- Päätetään, kuinka monta ihmistä voidaan ottaa haastatteluun

- Päätetään, käsitelläänkö haastateltavia ryhmänä vai yksilöinä
- Suhtaudutaan otantaan kriittisesti: pidetään mielessä harhan mahdollisuus (Hirsjärvi & Hurme 2004, 60.)

Tämän opinnäytetyön tutkimukseen toivottiin haastateltavaksi 5-8 pienyrittäjää sekä 2-4 tilitoimiston kirjanpitäjää. Haastateltavia oli kuitenkin hyvin hankala löytää. Oli löydettävä yrittäjiä, jotka työskentelevät yksin ja ilman toimitilaa. Lisäksi haluttiin yrittäjien edustavan erilaisia toimialoja, jotta tutkimus palvelisi toimeksiantajan lisäksi muitakin yrittäjiä eri aloilta. Valituista yrittäjistä ja tilitoimistoista kerrotaan raportissa enemmän luvussa 6.

Tässä tutkimuksessa yrittäjiä, jotka eivät ole ulkoistaneet kirjanpitoaan, on toimeksiantajan lisäksi vain yksi kappale. Yksi tai kaksi muuta kirjanpitoaan itse ylläpitävää pienyrittäjää olisi voinut vielä etsiä tutkimusta varten, jotta heidän vastauksiaan olisi voinut verrata keskenään.

Jos tutkimus olisi ollut kvantitatiivinen, tutkittavia olisi voinut olla paljon enemmän ja vastauksista oltaisiin saatu kattavampi kokonaisuus. Ajallisesti se ei kuitenkaan olisi ollut mahdollista.

4.6 Haastattelun runko

Tutkimuksessa kysymysten laatimisella on merkitystä. Haastattelu on vuorovaikutus-tilanne, jossa tutkijan on hankittava tietoa, helpottaa informaation kulkua ja motivoida haastateltavaa. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 102-103.)

Teemahaastattelu ei ole kovinkaan tarkkarajainen suunnitelma siitä, mitä kysytään. Toisaalta haastattelulla tulee löytää vastaukset haluttuihin asioihin, mutta liikkumavaraa pitää myös olla. Kysymyksiä voidaan mahdollisuuksien mukaan muokata, kunhan saadaan haluttuun aiheeseen vastaukset. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 103-104.)

Toimeksiantajaa haastateltiin teemahaastattelumenetelmällä, joka oli enemmänkin strukturoitu kuin strukturoimaton. Tutkimuksessa oli teemat ja niihin liittyviä kysymyksiä, mutta haastattelutilanteelle annettiin myös joustavuutta. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 105-106.)

Kysymysten sanallinen muotoilu on tärkeää. Niiden tulee olla täsmällisiä ja selviä. On parempi esittää muuta yksinkertainen kysymys kuin yksi monimutkainen kysymys. Kysymykset voivat käsittää esimerkiksi täsmällisiä tosiasiatietoja, käyttäytymisen syitä, asenteita ja mielipiteitä sekä sosiaalisia suhteita. Varsinkin teemahaastattelussa tutkijan on syytä miettiä, etsikö hän tosiasioihin vai mielipiteisiin liittyviä seikkoja. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 105-106.)

Tässä opinnäytetyössä näkökulmana on nimenomaan mielipiteet ja käyttäytymisen syyt. Suunnitellessa haastattelurunkoja yrittäjille ja tilitoimistoille, mietittiin, mitä kirjanpidon varmuus pitää sisällään. Lopputulema oli, että yrittäjille suunnattu haastattelu jaetaan:

- 1) yrityksen kuvaukseen
- 2) tehtävien jakamiseen
- 3) kohdattuihin ongelmiin
- 4) varmuuden kokemiseen
- 5) avun saamiseen

Tilitoimistoille tehtävä haastattelurunko taas muodostui lopulta seuraavasti (liite 4):

- 1) varmuus ja sen kokeminen
- 2) kirjanpito – itse vai ammattilaisen tehtäväksi
- 3) yhteydenpito

Tutkimuskysymyksiä tehdessä pyrittiin välttämään suoria väittämiä, johon haastateltavat pystyisivät vastaamaan suoraan ”kyllä” tai ”ei”. Tilitoimistoille suunnattuun haastattelurunkoon sisältyi kuitenkin yksi kysymys, johon pystyi vastaamaan lyhyesti: ” Koetteko, että pienyrittäjillä on tarpeeksi tietoa talousasioidensa hoitamiseen kokonaan itse?” Myös yrittäjille oli samantapainen kysymyksensä: ”Koetko, että sinulla

olisi tarpeeksi tietoa ylläpitääksesi kirjanpitoasi itse?” Tämä oli koettiin kuitenkin olennaiseksi kysymykseksi.

Kysymykset muotoiltiin mahdollisimman selkeiksi ja niin, että haastateltavasta tuntui hyvältä vastata niistä jokaiseen. Kysymykset olivat myös laajoja, joten vastaaja pystyi vastaamaan niihin niin kuin hänen oma näkemyksensä asiasta on. Haastattelusta ei tehty liian haastavaa tai ahdistavaa.

Tutkimusta suunniteltaessa ymmärrettiin, että haastattelukysymysrunkoja tulee laatia kaksi eri kappaletta: kysely kohdistettaisiin haastateltavalle sen mukaan, onko hän ulkoistanut kirjanpitonsa vai ei. Ulkoistaneille ja ulkoistamattomille yrittäjille tehtiin siis omat kyselynsä. (Liite 2 & 3.) Näin saatiin esitettyä oikeat kysymykset ja saatiin oikeat vastaukset.

Toimeksiantajalle pidetty haastattelu toimi pohjana yrittäjille ja kirjanpitäjille esitettävälle haastattelulle, jotta juuri toimeksiantajan pohtimiin asioihin saataisiin vastauksia ja näkökulmia.

4.7 Haastattelun toteuttamistapa ja välineistö

Haastattelujen tallentaminen on välttämätöntä sen tallennusmuodosta riippumatta. Haastattelijan tulee suunnitteluvaiheessa jo päättää, millaisia tallennusvälineitä hän aikoo tutkimuksessaan käyttää. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 75.)

Haastattelun toteuttamistapana käytettiin tutkimuksessa sähköpostia sekä henkilökohtaista haastattelua kasvokkain. Alkuhaastattelut toteutettiin joko puhelimitse tai viestittelemällä puhelimen tai internetin välityksellä. Haastattelu sähköpostin välityksellä helpottaa tutkimustulosten purkua, sillä se on valmiiksi jo kirjoitetussa muodossa.

Toimeksiantajan kasvokkain tapahtunut haastattelu toteutettiin äänittämällä puhe tietokoneen äänentallennusohjelmaan.

5 TOIMEKSIANTAJAN HAASTATTELU JA VASTAUKSET

5.1 Haastattelutilanne ja litterointi

Toimeksiantajaa haastateltiin 5.12.2016. Haastattelu toteutettiin kasvokkain, joka äänitettiin tietokoneen äänentallennusohjelmalla. Tällä tavalla haastattelija pystyy keskittymään paremmin haastattelutilanteeseen eikä tarvitse huolehtia muistiinpanoista. Haastattelun ajankohdaksi valittiin sopiva hetki, jolloin sekä haastateltavalla että haastattelijalla oli aikaa keskittyä rauhassa haastattelutilanteeseen. Haastattelu suoritettiin haastateltavan kotona.

Haastattelu litteroitiin myöhemmin. Litteroinnilla tarkoitetaan puhemuotoisen aineiston puhtaaksi kirjoittamista yleensä tekstinkäsittelyohjelmalla. Se, kuinka tarkasti keskustelu tulisi kirjoittaa, riippuu tutkimusongelmasta ja kielen tärkeydestä. Jos tutkimus ei ole kielellisesti tärkeä, olennaisinta on saada puhuttu asia kaikkine virkkeineen ylös eikä keskittyä jokaiseen hienovaraiseen kielelliseen eroon. Litterointi on tarkka ja aikaa vievä työ tutkimuksessa. (KvaliMOTV 2006.)

Toimeksiantajan kielellistä ulosantoa ei koettu olennaisena asiana tutkimuksessa. Tärkeintä oli päästä perille hänen mielipiteistään ja käsityksistään tutkittavasta asiasta. Jokaista ”ynähdystä” tai täytesanaa ei siis litteroitu.

5.2 Toimeksiantajan vastaukset

Toimeksiantajaa haastateltiin teemoittain liittyen opinnäytetyön ongelmaan ja aiheeseen. Haluttiin saada selville, minkälainen toimeksiantajan tilanne on tällä hetkellä ja miten hän kokee kirjanpidon varmuuden yrityksessään. Haluttiin myös ennen kaikkea tietää, mitä hän haluaa saada opinnäytetyössä selville. Haastattelun pohjana käytettiin valmiiksi suunniteltua haastattelurunkoa (Liite 1).

Haastattelu jaettiin teemoittain:

- 1) taustatietoihin
- 2) kirjanpidon nykyiseen toimintatapaan
- 3) kirjanpidon tuomiin ongelmiin ja niihin suhtautumiseen
- 4) yrittäjän omiin tietoihin kirjanpidosta
- 5) pelkoihin, mitä aiheutuu puutteellisesta kirjanpidosta
- 6) ulkoistamisen tuomiin hyötyihin
- 7) yhteydenpitoon

Toimeksiantaja pitää tällä hetkellä kirjanpitoaan siis itse. Hän ylläpitää kirjanpitoa excel-ohjelmassa, jossa hän hyödyntää yhdenkertaista kirjanpitoa. Hänen tietonsa kirjanpidosta perustuu netistä löytyviin tietoihin ja esimerkkeihin.

Tutustuessa kirjanpidon tuottamiin ongelmiin toimeksiantaja totesi, että ongelmia on muodostunut paljon. Kun kirjanpidosta tulee rutiininomaista ja samat asiat seuraavat toisiaan, alkaa kirjanpidosta oppia ja tietää, kuinka se kuuluu tehdä. Mutta kun tielle tulee uusia haasteita, niiden selvittäminen vie aikaa ja niiden oikeellisuus arveluttaa.

Esimerkkeinä haasteellisista tilanteista hän kertoi arvonlisäverotuksen EU:n ulkopuolelle sekä poistot. Poistot syntyvät, kun yritykseen tehdään suuri hankinta ja se jaetaan tilikaudelle käyttöikänsä perusteella. Näin ei synny suurta kuluja yhdelle tilikaudelle vaan kone ”poistetaan” kuluina suunnitelman mukaisesti tilikausittain. Poiston määrä voidaan vähentää verotuksessa. (Talousverkko 2014.)

Toimeksiantaja kertoi, että ammatinharjoittajan kirjanpito on yksinkertainen asia loppujen lopuksi, kun asiaan perehtyy perusteellisesti ajan kanssa. Haastateltava kertoi, että täyttä varmuutta siitä, tekeekö asiat oikein, ei muodostu. Varmuuden ohella hän pohtii myös sitä, voisiko tehokkaammalla kirjanpidolla vaikuttaa myös yrityksen tulokseen.

Seuraavaksi kysyttiin, onko hänelle tullut usein sellaisia tilanteita, jossa hän tuntee olevansa kykenemätön tekemään kirjanpitoaan itse. Tähän hän vastasi, että erityisesti

alkuvaiheessa. Varsinkin silloin kaikki oli uutta ja asioista piti ottaa selvää. Aikaa kului paljon asioiden selvittämiseen. Hän kertoi, että alussa kirjanpitoon liittyvät määräykset vaikuttivat todella epäselviltä ja jopa maalaisjärjen vastaisilta.

Haastateltavalta kysyttiin, millaiset hänen taustatietojaan ovat kirjanpidosta. Hän kertoi, ettei hänellä ole aikaisempaa kokemusta tai koulutusta kirjanpidosta. Hän opiskeli liiketaloutta ammattikorkeakoulussa vuoden verran, mutta sen enempää tietoa hänellä aiheesta ei ole. Haastateltava kuvaili, että helpointa kirjanpidossa on ollut perusasiat, kuten menojen ja tulojen kirjaaminen.

Seuraavaksi kysyttiin, mitä toimeksiantaja pelkää aiheutuvan siitä, jos hänen kirjanpitoonsa onkin puutteellinen. Mitä seuraamuksia hänen mielestään voi huolimattomuudesta tulla?

”Jos onkin jäänyt jotain huomaamatta ja se sitten huomataan vasta kymmenen vuoden päästä. Sitten on kertynyt korolle korkoa ja tuleekin iso lasku maksettavaksi sen takia. Niin se on tietysti se suurin pelko.”

Toimeksiantaja kuitenkin totesi, että koska liiketoiminta on niin pientä, seuraamukset eivät varmaankaan ole niin kovia, jos jotain onkin kirjanpidossa pielessä. Kuitenkin taloudellisen menetyksen pelko on jonkinasteista.

Tiedusteltiin, millaista erityistä varmuutta ulkoistaminen toisi. Haastateltava kertoi, että ensisijaisesti se poistaisi kaikenlaisen huolen aiheesta. Hän sanoi, että ulkoistamalla kirjanpidon sitä ei tarvitse ajatella yhtään. Toimeksiantaja kertoi, että ongelmatilanteessa on helppo laittaa vain viestiä tai soittaa kirjanpitäjälle ja kysyä, miten tilanne hoidetaan. Asian voi jättää kirjanpitäjän huoleksi.

Koska yrittäjänä toiminen vaatii kirjanpidon lisäksi muutenkin paljon ajateltavaa, yhden asian ulkoistaminen helpottaisi heti elämää. Toimeksiantaja mainitsi, että ulkoistamalla ainakin varmistaa, ettei tulevaisuudessa tule enää mitään epäselvyyksiä tai selvitetävää.

Koska kirjanpidon tehtäviä voidaan jakaa yrittäjän ja kirjanpidon välillä niin kuin osapuolet tahtovat, kysyttiin tätä myös toimeksiantajaltani. Mitä hän kokee voivansa tekemään itse kirjanpidossaan?

”Itse ainakin koen, että laskutus olisi semmoinen asia. Että siinähan nyt ei sinänsä mitään ole, kunhan vaan lyö oikeat numerot lapulle. Ainakin koen, että se olisi jopa tietyllä tapaa helpompaakin hoitaa itse kuin antaa se sitten ulos:”

Toimeksiantaja perusteli tätä sillä, että esimerkiksi ostolaskumääräykset toisivat ongelmia, jos ne ulkoistettaisiin. Kaiken muun hän mielestään voisi hyvin antaa kirjanpitäjän tehtäväksi.

Toimeksiantajalta kysyttiin, pitäisikö hänen mielestään tilitoimiston kirjanpitäjän tuntea hänet ja hänen yrityksensä hyvin, jotta hänelle tulisi enemmän varmuutta kirjanpidon oikeellisuudesta? Hän vastasi, että tietyssä määrin kyllä. Yrittäjästä tai hänen yrityksensä yksityiskohdista ei hänen mielestään kirjanpitäjän tarvitse tietää, mutta toimialan toiminnasta kyllä.

”Ehkä ennemminkin, että tilitoimiston pitäisi tuntea mun toimialaa jossain määrin, että miten se homma menee. Kun en itse kirjanpidon ammattilainen ole niin kuvittelen, että kaikki numerot on vaan numeroita ja toimii aika samalla tavalla. Mut käytännössä siinä nyt saattaa olla jonkinlaisia kommervenkkejä, mistä en itse ole tietoinen.”

Seuraava kysymys koski ongelmatilanteita ja avun saamista. Keneen hän on ollut yhteydessä, jos on ollut jotain kysyttävää?

”No esimerkiksi virallisilta tahoilta, niin veropalvelulla on ihan puhelinnumero, johon voi soittaa tällaisissa veroasioissa. Internet on tietysti täynnä enemmän tai vähemmän luotettavaa tietoa kirjanpidosta ja kaikennäköisiä esimerkkejä.”

Hän täsmensi, että hakiessaan tietoa netistä hän hyödyntää tietoa vain luotettaviksi tahoiksi katsomiltaan sivustoilta.

Tämän jälkeen kysyttiin, miten hän haluaisi olla yhteyksissä mahdolliseen tulevaan kirjanpitäjäänsä. Hän vastasi, että sähköposti voisi toimia ensisijaisena viestintävälineenä. Jos kuitenkin ilmenee monimutkaisempia ongelmia, tulisi kirjanpitäjän olla myös puhelimitse tavoitettavissa, jotta ongelma olisi paremmin kerrottavissa ja sitä myöten selvitettävissä.

Haastateltava kertoi, että minkäänlaista henkilökohtaista konsultaatiota hän ei koe tarvitsevansa. Toimeksiantaja kertoi suosivansa mieluummin paperista tositetapaa. Siinä tapauksessa hän kokee kasvokkain tapaamisen toimivan paremmin, jolloin hän voi samalla luovuttaa paperiset tositteet eivätkä ne häviäisi matkalla postissa.

Nykypäivänä moni käyttää mobiilia tai netin välityksellä tehtävää tositteiden välitystä (Summarum 2016). Tiedusteltiin, miksi toimeksiantaja pitää paperista versiota parempana tapana. Hän totesi, että se on hänestä luotettavampaa ja konkreettisempaa, kun tositteet ovat paperiversiona. Tällä hetkellä hän uskoo, että ”paperisessa on vara parempi”, mutta jos kirjanpitäjä suosittelee verkossa välityksellä tehtävää versiota, hän kyllä suostuu siihenkin.

Haastattelun jälkeen toimeksiantajalle esitettiin vielä lisäkysymys: kuinka tärkeänä hän näkee kirjanpidon oikeellisuuden ja sen tuoman varmuuden verrattuna esimerkiksi yrittäjän säästämään aikaan, kun kirjanpito ulkoistetaan? Hän vastasi tähän, että molemmat ovat hänestä tärkeitä. Oleellisinta on hänestä päästä stressistä ja liiallisesta välvästä. Hänen mukaansa kyse on enemminkin ”henkisestä helpotuksesta”.
(Toimeksiantajan henkilökohtainen tiedonanto 5.12.2016.)

6 HAASTATELTAVIEN ESITTELY

6.1 Yrittäjät

Tutkimukseen toivottiin pienyrittäjiä, jotka edustaisivat eri alojen yrittäjiä. Koska tutkimus käsittelee yleisesti yrittäjien kirjanpitoa, saadaan laajempi käsitys yrittäjien kirjanpidon ylläpidosta valitsemalla yrittäjiä eri aloilta. Haastateltaviksi valikoituivat seuraavat viisi yrittäjää:

- Graafinen suunnittelija
- Kääntäjä
- Fysioterapeutti
- Toimittaja-valokuvaaja
- Suoramyyntin ja rahoitusalan ammattilainen

Jokainen haastateltava työskentelee yksin omassa yrityksessään ja suurin osa on työskennellyt yrittäjänä vasta muutaman vuoden. Osa heistä pitää yhdenkertaista ja osa kahdenkertaista kirjanpitoa.

6.2 Tilitoimistot

Tilitoimistoista haluttiin haastateltaviksi yrityksiä, joiden asiakkaina on pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Näin heillä olisi parempi käsitys ammatinharjoittajan liiketoiminnasta ja kirjanpidosta.

Tutkimukseen ryhdyttäessä osattiin jo ennakoida, että tilitoimistoilla ei välttämättä ole aikaa eikä kiinnostusta vastata tutkimukseen. Haastattelu ajoittui juuri vuodenvaihteen aikoihin, jolloin tilitoimistoilla on kiireistä aikaa.

Vastauksia tutkimukseen tuli kaksi kappaletta, joista molemmat sijaitsevat Turun alueella. Yritykset ovat TiliSeno Oy sekä Vasaramäen Tilitoimisto Oy.

7 TUTKIMUSTULOSTEN PURKAMINEN, ANALYSOINTI JA LUOTETTAVUUS

7.1 Yrittäjien vastaukset

Seuraavassa osiossa esitellään, millaisia vastauksia pienyrittäjät antoivat haastattelussa. Yrittäjät ja heidän omat vastauksensa esitellään heidän ammattinimikkeillään. Sitä seuraavassa luvussa toteutetaan aineiston yhteenvetoa sekä analysointia.

Kuten toimeksiantajan haastattelussa, haluttiin tuoda myös yrittäjien ja kirjanpitäjien vastauksista esille suoria lainauksia, jotta ne toisivat luotettavuutta ja paremman käsityksen haastateltavien mielipiteistä lukijalle.

Haastateltavia oli siis viisi ja ennen haastateltavien vastauksia on esitetty myös lyhyt tiivistys jokaisen yrittäjän taustoista. Viidestä neljä oli ulkoistanut kirjanpitonsa. Kirjanpitoaan ylläpitää omatoimisesti toimittaja-valokuvaaja.

Kuvio 1

1) Graafinen suunnittelija

Haastattelun ensimmäisessä osiossa tiedusteltiin ulkoistamisen ajankohtaa ja tehtävienjakoa kirjanpidossa. Graafinen suunnittelija (kuvio 1) kertoi työskennelleensä yrittäjänä kaksi vuotta. Kun hän aloitti yritystoimintansa, hän päätti saman tien ulkoistaa kirjanpitonsa tilitoimiston tehtäväksi. Yrittäjä on jakanut kirjanpitonsa eri tehtäviä kirjanpitäjänsä kanssa.

”Välitän osto- ja myyntikuitit kirjanpitäjälle kerran kolmessa kuukaudessa. Pidän itse kirjaa tehdyistä laskuista, jotka myös menevät kirjanpitäjälle. Hän tekee kaiken muun.”

Kohdatut ongelmat -osiossa graafinen suunnittelija kertoi, ettei ole yrittäjänä kohdannut tähän mennessä ongelmia kirjanpidossaan. Hän kehuu, että se on avuliaan kirjanpitäjän ansiota. Graafinen suunnittelija totesi, että kirjanpidon lisäksi hänellä on ollut ongelmia erityisesti laskutuksen suhteen. Kun hän käytti toimeksiannossaan ulkopuolista tekijää, hän koki tarvitsevansa apua kirjanpitäjältä. Hänellä on ollut myös ulkomaalaisia asiakkaita ja heidän laskuttamiseensa hän on myös tarvinnut ohjeistusta. Ongelmalliseksi kirjanpidossaan hän nosti myös verotuksen.

Varmuus-osiossa tiedustellaan yrittäjän omia taitoja kirjanpidossa sekä varmuuden kokemista. Kysymykseen ”olisiko sinulla mielestäsi tarpeeksi tietoa hoitaaksesi kirjanpitosi itse?” graafinen suunnittelija vastasi, että ”ehkä”. Hän mainitsi tilinpäätöksen olevan yksi vaikeimmista asioista, jossa hän ei pärjäisi yksin ollenkaan. Hän totesi, että enemmänkin kyse on ajankäytöstä.

Tiedusteltiin kuinka hyvin kirjanpitäjän tulisi tuntea asiakkaansa. Tähän yrittäjä vastasi, että riittää, kun kirjanpitäjä on selvillä asiakkaan tapahtumista ja molemminpuolista viestintää tapahtuu säännöllisesti. Haastateltava kuitenkin koki, että yrittäjän tulisi puolestaan tuntea kirjanpitäjänsä edes jossain määrin. Kirjanpitäjänsä tulisi pystyä luottamaan ja heidän tulisi pystyä tulemaan toimeen keskenään.

Ulkoistaessaan kirjanpitonsa graafinen suunnittelija peräänkuulutti erityisesti kilpailukykyistä hinnoittelua, ystävällistä palvelua sekä nopeaa viestintää.

Viidennessä ja viimeisessä osiossa käsitellään avun saamista ongelmatilanteissa. Yrittäjä kertoi, että hän kommunikoi mieluiten sähköpostin ja puhelimen välityksellä. Hän kertoo, että näkee kirjanpitäjänsä noin kerran vuodessa, jolloin he käyvät läpi yhdessä tilinpäätöksen sekä yrityksen tuloksen. Haastateltava kertoi, että on yhteydessä tilitoi-

mistoonsa noin kerran kolmessa kuukaudessa, kun hän toimittaa kirjanpitäjälle tositteita. Tilanteen mukaan yhteydenpitoa on useammin, jos jotain ongelmatilanteita ilmenee. (Graafisen suunnittelijan henkilökohtainen tiedonanto 21.1.2017)

<i>Kääntäjä</i>	
Yrittäjänä kolme vuotta (osa-aikaisesti)	
Toimiala:	kääntäminen
Liikevaihto vuodessa:	n. 7000 euroa
Tositteiden lukumäärä:	n. 5 kpl / kk
Koulutus:	filosofian maisteri
Kirjanpito:	yhdenkertainen

Kuvio 2

2. Kääntäjä

Kääntäjänä (kuvio 2) työskentelevä yrittäjä on työskennellyt toiminimellä noin kolme vuotta, joista suurin osa ajasta osa-aikaisesti. Kirjanpidossaan hänellä on yhdenkertainen kirjanpito kuten toimeksiantajallakin. Hän on tähän mennessä tehnyt kirjanpitoaan itse, mutta on juuri hiljattain päättänyt ulkoistaa kirjanpitonsa ja löytänytkin sopivan tilitoimiston itselleen.

Tehtävänjakoa kirjanpidossa hän kuvaili seuraavasti:

”Liikevaihdon pienuuden takia sovimme, että kirjanpitäjä tekee kirjanpidon kerran vuodessa ja samalla veroilmoituksen ja tilinpäätöksen. Itse lähetän laskut ja teen kuukausittaiset yhteenvetoilmoitukset EU-myyneistä.”

Kääntäjä kertoi kohtaamistaan ongelmista. Erityisesti tositteiden kanssa hän koki olevan hankaluuksia. Niitä oli erityisen paljon yrittäjyyden alussa. Tositteiden selkeä järjestys ja arkistointi olivat hänen sanojensa mukaan vaikeita. Hänellä oli epäselvyyksiä

myös siitä, miten tositteet jaetaan eri vuosille ja tulevatko ne maksu- vai suoriteperusteisesti. Kääntäjä kertoi kohdanneensa vaikeuksia myös veroilmoitusten kanssa.

Haastateltava kuvailee, millaista erityistä varmuutta ulkoistaminen toisi:

”Ylipäättään ulkoistaminen toisi varmemman tunteen siitä, että asiat hoituvat ja kaavakkeet täyttyvät täysin oikein ja mahdollisimman edullisesti myös itseni kannalta, esim. verovähennyksiä ajatellen. Itse en välttämättä tule huomanneeksi kaikkea.”

Kääntäjä kertoi, että hän oli alussa sitä mieltä, että hän haluaa tehdä kirjanpitonsa itse. Hän oli vahvasti myös sitä mieltä, että yrittäjän on osattava hoitaa kirjanpitonsa oma-toimisesti. Tätä varten hän otti asioista paljon selvää ja kulutti siihen aikaa. Lopulta hän kuitenkin tuli huomanneeksi, että itse tehty kirjanpito kuluttaa aivan liikaa resursseja.

Haastateltava totesi, että hänestä kirjanpitäjän ei tarvitse tuntea asiakastaan mitenkään erityisen hyvin. Valitessaan itselleen kirjanpitäjää haastateltavan valinta perustui muiden yrittäjien suosituksiin. Tilitoimistolta hän toivoi mahdollisimman edullista hintaa sekä yksinkertaisia ratkaisuja johtuen yrittäjyyden osa-aikaisuudesta.

Haastateltava kertoi, että on mielellään yhteydessä sekä kasvotusten, puhelimen että internetin välityksellä kirjanpitäjään. Alussa hän koki tarvitsevansa enemmän yhteydenpitoa, mutta nykyisin hän uskoo pärjäävänsä vähemmällä avulla. (Kääntäjän henkilökohtainen tiedonanto 27.1.2107)

<i>Fysioterapeutti</i>	
Yrittäjänä puoli vuotta	
Toimiala:	terveyspalvelut, hyvinvointi ja liikunta
Liikevaihto vuodessa:	arviolta 50 000
Tositteiden lukumäärä:	n. 20-30 kpl / kk
Koulutus:	fysioterapeutti AMK
Kirjanpito:	kahdenkertainen

Kuvio 3

3) Fysioterapeutti

Fysioterapeutina (kuvio 3) työskentelevä haastateltava on työskennellyt yrittäjänä vasta noin puolen vuoden ajan, joten hänen liikevaihtonsa ja tositteiden lukumäärä keskimäärin on arvio.

Haastateltava on edellisten yrittäjien tavoin ulkoistanut kirjanpitonsa. Hän teki päätöksensä ulkoistamisesta heti yrittäjyyden alussa. Haastateltava kertoi, että hänellä ja kirjanpitäjällään on käytössä Procountor-ohjelmisto, jonka avulla suoritetaan muun muassa laskut, tositteet, kuitit ja sopimukset.

Fysioterapeutti totesi, että kaikki on täytynyt opetella ja uusia tilanteita tulee koko ajan lisää. Hän kertoi, että hänen tulee jatkuvasti tiedustella kirjanpitäjältään, kuinka asiat tulee hoitaa.

Fysioterapeutti arvioi, että hänellä on erityisesti ongelmia laskuttamiseen ja verotukseen liittyvissä asioissa. Hän kuvaili, että varsinkin hänen omalla alallaan verotus on hyvin ”kiemuraista”. Haastateltava totesi, että varsinkin yrittäjyytensä alussa monet asiat tuntuvat haasteellisilta ja neuvoja tarvitaan.

Fysioterapeutti uskoi, että alkukankeuden jälkeen kirjanpitoon liittyvät asiat alkavat selkeytyä vähän kerrallaan. Suurin osa asioista alkaa olla hänen mukaansa ”hanskassa”. Hänen ei tarvitse esittää kysymyksiä (kirjanpitäjälle) enää niin usein.

Edellisten yrittäjien vastauksesta poiketen fysioterapeutti oli sitä mieltä, että kirjanpitäjän ja yrittäjän väliseen suhteeseen pitäisi panostaa enemmän. Hän korosti, että kirjanpitäjä tulisi tavata henkilökohtaisesti ainakin silloin, kun aletaan tehdä yhteistyötä. Hän piti hyvää yhteydenpitoa tärkeänä. Yrittäjän mukaan kirjanpitoa ulkoistaneen yrittäjän tulisi uskaltaa kysyä silloin, kun siltä tuntuu. Haastateltava kertoi, että ”henkilökemioiden” tulisi kohdata asiakkaan ja kirjanpitäjän välillä. Näin asioiden hoitaminen on luontevampaa ja kummallekin osapuolelle helpompaa. Yrittäjän mukaan osapuolten välillä tulee olla keskinäistä luottamusta.

Ulkoistaessaan kirjanpitoa haastateltava fysioterapeutti odotti kirjanpitäjältä erityisesti varmaa osaamista ja asioiden sujuvuutta. Näiden lisäksi yrittäjä toivoi myös selkeää ohjeistusta kirjanpitäjältä.

Yrittäjä suosii yhteydenpidossa soittamista sekä sähköpostia. Tarvittaessa hän vieraillee henkilökohtaisesti kirjanpitäjän luona. Hän on yhteydessä kirjanpitäjänsä yleensä viikoittain. (Fysioterapeutin henkilökohtainen tiedonanto 16.1.2017.)

Kuvio 4

4) Toimittaja-valokuvaaja

Toimittajana ja valokuvaajana (kuvio 4) osa-aikaisesti työskentelevä medianomi aloitti työnsä yrittäjänä lähes heti valmistuttuaan. Yrittäjä on haastateltavista ainoa,

joka ei ole ulkoistanut kirjanpitoaan. Kuten edellä raportissa mainittiin, hänelle tehtiin hieman muista poikkeava haastattelurunko.

Yrittäjä kuvaili omaa toimintatapaansa kirjanpidossa: hän huolehtii itse muun muassa kuiteistaan, laskuistaan ja verotuksestaan. Hän tekee tarvittavat laskelmat ja säilyttää tositteensa. Kirjanpito suoriutuu alusta alkaen siis itse.

Haastateltava kertoi kohdanneensa ongelmia erityisesti huolellisuudessa. Tulojen kirjaaminen on tuonut hankaluuksia eivätkä tositteet olekaan välttämättä täsmänneet keskenään. Myös aikataulut ovat tuoneet haasteita, esimerkiksi veroilmoituksen suhteen.

”Veroilmoituksen tekeminen on mielestäni tässä hommassa se haastavin osuus ihan kaiken kaikkiaan. Että jos sen joku tekisi puolestani, niin mahtavaa!”

Yrittäjä kuvaili, että tässä vaiheessa yrittäjyyttä kaikki alkaa sujua jo rutiinilla. Jos hän ulkoistaisi kirjanpitonsa, se olisi hänelle lähinnä vain mukavuuskysymys. Yrittäjä totesi, että hänen yritystoimintansa on niin pientä, ettei hän koe tarvetta ulkoistamiselle.

Fysioterapeutin tavoin toimittaja-valokuvaaja pitäisi tilitoimiston ja asiakkaan suhdetta tärkeänä. Luottamusta tulee hänen mukaansa olla ja se on hänestä todella tärkeää. Hän arveli, että luottamus kirjanpitäjän ja yrittäjän välillä kehittyy ajan kanssa. Ajan kanssa muodostuneen myöskin se, että asiat alkavat suoriutua sujuvasti.

Kuten muut haastateltavat, toimittaja-valokuvaaja kertoi, että ongelmia tuli vastaan hyvin paljon erityisesti yrittäjyyden alussa. Hän ei tiennyt keneltä kysyä mistäkin maksuista ja ilmoituksista.

”Mutta tekemällä ja lukemalla oppii.”

Yrittäjä vastasi seuraavaksi kysymykseen: ”Mitä asioita kirjanpidossasi voit mielestäsi aivan hyvin tehdä itse ilman ulkopuolisen apua?” Hänen vastauksensa oli, että lähes tulkoon kaiken voi tehdä itse. Jos hän kuitenkin ulkoistaisi, hän hoitaisi laskutuksen itse ja jättäisi lopun työn kirjanpitäjän tehtäväksi.

Koska yrittäjä ei ole ulkoistanut kirjanpitoaan, on hänen tarvinnut saada apua ongelmiinsa joltain muulta taholta. Hän kertoi käyneensä alussa ensin ammattikorkeakoulunsa yritysneuvojan juttusilla ja siitä hän kokee saaneensa paljon apua. Hän totesi saaneensa paljon vinkkejä myös yrittäjätaustaiselta isältään. Myös alaa opiskelevilta ystäviltään hän on saanut apua tarvittaessa.

Jos yrittäjä ulkoistaisi kirjanpitonsa, yhteydenpitovälineistä hän valitsisi kasvotusten tapahtuvan kommunikoinnin. Hän kertoi, että jos asiat ovat hyvin epäselviä, parhaiten ne saa selvitettyä kasvokkain ”rautalangasta vääntämällä”. Juoksevat asiat hänen mielestään tosin voi hoitaa helposti internetin välityksellä. (Toimittaja-valokuvaajan henkilökohtainen tiedonanto 4.1.2017.)

Kuvio 5

5) Suoramyyntin ja rahoitusalan ammattilainen

Viimeinen haastateltava on ollut yritystoiminnassa muita pidempään. Hänen liikevaihtonsa on myös suurempi. Liiketoiminta on kasvanut ajan kuluessa ja tarve ulkoistamiseen on kasvanut. Aluksi, yritystoiminnan ollessa pientä, yrittäjä teki kirjanpitonsa itse. Hän kuitenkin päätyi ulkoistamiseen varsin nopeasti. Yrittäjä työskentelee suoramyynti- ja rahoitusosalalla (kuvio 5).

Kirjanpidon tehtävienjaosta yrittäjä kertoo seuraavasti:

”Itse kokoan kaiken aineiston ja järjestän ne aikajärjestykseen sekä myynti- ja ostolas-
kuihin. Kirjanpitäjänä tekee sitten kuukausittain kirjanpidon. Kirjanpitäjänä tekee myös
ilmoitukset, kausi-ilmoitukset, vuosi-ilmoitukset ja tilinpäätöksen.”

Yrittäjä kertoi, että hänellä oli alussa hyvin hankalaa, kun hän yritti itse ylläpitää kir-
janpitoaan. Suurin apu ulkoistamisesta on tullut verotarkastukseen liittyvissä asioissa.
Erityisen paljon apua on tarvittu viranomaisille tehtävien vastineiden laatimisessa.

Haastateltava vastasi lyhyesti ”ei” kysymykseen ”Olisiko sinulla mielestäsi tarpeeksi
tietoa hoitaaksesi kirjanpitosi itse?” Jotta kirjanpidon tehtävät hoituisivat varmemmin,
hänestä kirjanpitäjän ja yrittäjän tulisi tuntea toisensa ”erittäin hyvin” puolin ja toisin.
Hän toivoi erityisesti henkilökohtaista palvelua etsiessään itselleen sopivaa tilitoimis-
toa.

Yhteydenpidossa haastateltava hyödyntää monipuolisesti: hän on yhteydessä kirjanpi-
täänsä sekä internetin, puhelimen että henkilökohtaisen kohtaamisen välityksellä.
Kirjanpitäänsä hän on yhteydessä noin kerran kuukaudessa. (Suoramyyntin ja rahoi-
tusalalan ammattilaisen henkilökohtainen tiedonanto 8.2.2017.)

7.2 Tilitoimistojen vastaukset

Kuten aiemmin mainittiin, tilitoimistoja oli hyvin vaikea saada haastateltavaksi opin-
näytetyöhön. Yhteensä kahdelletoista turkulaiselle tilitoimistolle lähetettiin sähköpos-
titse haastattelu, johon heillä oli kaksi viikkoa aikaa vastata. Loppujen lopuksi kaksi
tilitoimistoa antoi vastauksensa. Seuraavassa on esitetty kummankin kirjanpitäjän vas-
taukset.

Haastateltavilta tiedusteltiin, millaisia ongelmia kirjanpitäjät ovat huomanneet yrittä-
jillä olevan kirjanpitonsa suhteen. Molemmat haastateltavat mainitsivat vähennykset

hyvänä esimerkkinä. Yrittäjien ongelmana nähdään myös laiskuus: mieluummin maksetaan koko liikevaihdon verot ilman, että perehdyttäisiin sen paremmin mitä vähennyksiä voitaisiin tehdä. Taseen sekä oman että yrityksen oman rahojen rajan ymmärtämisessä oli yrittäjillä myös ongelmia toisen tilitoimiston mukaan.

Kysyttiin, mihin yrittäjän tulisi kiinnittää erityistä huomiota, jotta kirjanpito tulisi varmasti oikein. Toinen tilitoimisto mainitsi, että kaikki kuitit on laitettava talteen. Toinen tilitoimisto totesi, että yrittäjän pitäisi perehtyä yritysmuotonsa lainmukaisiin kirjanpidon periaatteisiin. Lisäksi todettiin, että jos yrittäjä haluaa tehdä kirjanpitoaan itse, olisi suotavaa panostaa kirjanpidon ohjelmaan, joka osaa lopulta laskea tuloksen ja taseen.

Kirjanpitäjiltä tiedusteltiin, löytyykö yrittäjiltä muita taloushallintoon liittyviä ongelmia kirjanpidon lisäksi. Tähän kysymykseen haluttiin vastausta lähinnä siksi, koska jokaisella voi olla eri käsitys siitä, miten kirjanpito määritellään ja mitä se pitää sisälleen. Tähän toinen kirjanpitäjä vastasi seuraavalla tavalla:

”Yleensä yrittäjät tuntevat heikosti eri lakeja, jotka koskevat yritystoimintaa. Työllistämiseen liittyvät säännökset ovat kaikkein tuntemattomimpia, mutta myös verolait ja niiden noudattaminen tuottavat ongelmia.”

Seuraavaksi tiedusteltiin, millaista palautetta heidän asiakkaansa eli yrittäjät ovat antaneet annettuaan kirjanpitoaan heidän tehtäväkseen. Toinen kirjanpitäjästä totesi, että hänen tilitoimistonsa asiakkaat ovat aina olleet joko heidän tai jonkun muun tilitoimiston asiakkaina, eivätkä ole yrittäneet tehdä kirjanpitoaan ensin itse. Toinen haastateltava kertoi, että uudet asiakkaat ovat olleet silminnähden helpottuneita. Yrittäjät ovat olleet tyytyväisiä siihen, että kirjanpito hoidetaan kokonaisvaltaisesti ja ongelmia aiheuttaneet asiat selviävät nopeasti.

”Myös turvallisuuden tunne jatkuvasti siitä, että asiat ovat hoidossa, on iso asia.”

Seuraavaksi kirjanpitäjiltä kysyttiin, mitä pienyrittäjä voi tehdä itse kirjanpidossaan. Toinen kirjanpitäjä kertoo, että laskutuksen voi yrittäjä hoitaa hyvin itse ja hänen asiakkaansa tekevät suurimmaksi osaksi myös näin. Toinen kirjanpitäjä on samoilla linjoilla: myyntilaskutus ja laskujen maksaminen voisivat jäädä yrittäjän tehtäväksi.

Seuraavaksi kirjanpitäjät vastasivat, onko heidän mielestään pienyrittäjillä tarpeeksi tietoa ylläpitääkseen kirjanpitoaan itse. Molemmat haastateltavat vastaavat suoraan, että ”ei ole”.

Viimeiset kysymykset liittyvät yhteydenpitoon. Tiedusteltiin, kuinka aktiivista yhteydenpitoa vaaditaan yrittäjän ja kirjanpitäjän välillä, kun kirjanpito ulkoistetaan. Toinen kirjanpitäjä totesi, että yhteydenpidon määrä riippuu liiketoiminnan suuruudesta.

”Yleisintä on, että vähintään kuukausittain ollaan kerran tai pari yhteyksissä. Toiminnan suuret muutokset luonnollisesti edellyttävät tarkempaa yhteydenpitoa ja yhteistä suunnittelua.”

Toinen kirjanpitäjästä mainitsi, että joidenkin kanssa saatetaan olla yhteyksissä vain kerran vuodessa ja taas toisten asiakkaiden kanssa viikoittain.

Lopuksi kysyttiin, miten haastateltavien tilitoimistoon voi olla yhteyksissä, jos heidän asiakkaansa tarvitsee apua. Molemmat kirjanpitäjät mainitsivat puhelimen ja sähköpostin. Toinen kirjanpitäjistä huomautti, että myös henkilökohtaisesti voi käydä myös paikan päällä. (Jäntti henkilökohtainen tiedonanto 12.1.2017 & Rislakki henkilökohtainen tiedonanto 23.12.2016)

7.3 Tutkimustulosten yhteenveto ja analysointi

Varmuus koettiin yrittäjien kesken eri tavoin. Yrittäjillä ulkoistamiseen ajaneet syyt olivat yrityskohtaisia ja erilaisia. Pienempi yritys voi pärjätä hyvin ilman ulkopuolista apua.

Myös ulkoistamisen ajankohta vaihteli yrittäjien kesken. Osa yrittäjistä on päättänyt ulkoistaa kirjanpitonsa välittömästi, kun taas osa on halunnut yrittää ensin itse. Kaksi haastateltavista ilmoitti ulkoistaneensa kirjanpidon siinä vaiheessa, kun yritystoiminta alkoi kasvaa. Voidaan mahdollisesti siis olettaa, että mitä suurempaa liiketoiminta on, sitä todennäköisemmin turvaututaan ulkopuoliseen kirjanpitäjään.

Aineistosta löytyi varsinkin yksi yhdistävä tekijä: kirjanpito on varsinkin aluksi ollut vaikeaa jokaiselle haastateltavalle. Kohdatut ongelmat sen sijaan vaihtelivat yrittäjien kesken. Verotus nousi oletetusti ongelmalliseksi asiaksi ymmärtää. Muita yrittäjien kohtaamia haasteita olivat esimerkiksi laskutus, ulkomaiset asiakkaat ja huolellisuus. Suhtautuminen laskutukseen oli kuitenkin vaihtelevaa: toiset näkivät, että laskutuksen voi tehdä itse, kun taas toiset halusivat ulkoistaa sen.

Suhde kirjanpitäjän ja yrittäjän välillä koettiin hyvin eri tavoin. Osa haastateltavista korosti, kuinka tärkeää on muodostaa suhde kirjanpitäjään ja päinvastoin. Yhteydenpito ja sen määrä vaihtelivat myös suuresti. Puhelin ja sähköposti koettiin tärkeimmäksi välineeksi yhteydenpidossa.

Suurimmaksi osaksi nähtiin, että henkilökohtaista konsultointia kirjanpitäjältä ei vaadita. Vastauksissa oli kuitenkin hyvin paljon ääripäitä. Siinä, missä yksi yrittäjä näkee pystyvänsä kommunikoimaan vain satunnaisesti kirjanpitäjän kanssa, toinen yrittäjä haluaa ohjeistusta tarkasti ja säännöllisesti.

Tilitoimiston valintakriteereinä pidettiin hyvin erilaisia asioita. Varmuus ei noussut selvästi tärkeimmäksi vertailuperusteeksi kirjanpitäjää valitessa. Tarpeellisena nähtiin kuitenkin sujuva viestintä kirjanpitäjän ja yrittäjän välillä. Olennaisena asiana ja valintaperusteena koettiin myös palvelun sujuvuus kuten myös tilitoimiston hinta.

Kirjanpidon tekeminen yksin koettiin mahdolliseksi, mutta se vie vastaajien mukaan aikaa. Yrittäjät kokivat ajan hyvin ensiarvoiseksi eivätkä he tahtoneet tuhlaata turhaan resursseja kirjanpidon ongelmiin. Osa haastateltavista kuitenkin koki, että kun kirjanpito alkaa tulla tutuksi ajan kanssa, asiat alkavat helpottaa ja yksinkertaistua.

Yrittäjien vastaukset ja ajatukset olivat joissain asioissa samanlaisia mitä työn toimeksiantajalla. Yrittäjät pohtivat samantapaisia ongelmia.

Myös tilitoimistojen antamat vastaukset olivat vaihtelevia. Heillä oli sekä samanlaisia että eriäviä mielipiteitä liittyen pienyrittäjän kirjanpidon ulkoistamiseen. Kuten yrittäjät, myös tilitoimistot näkivät verotukseen liittyvät asiat suurimpana hankaluutena. Tämän lisäksi myös lakiasiat ja huolellisuus nähtiin vaikeina. Yrittäjät nähtiin jopa ”laiskoina” kiinnostumaan oman yrityksensä mahdollisuuksista.

Kaiken kaikkiaan kirjanpitäjät olivat sitä mieltä, että pienyrittäjä ei kykene tekemään itse kirjanpitoaan oikein. Taloushallinnon tehtäviä voidaan kuitenkin heidän mielestään jakaa: yrittäjä kykenee tekemään hyvin esimerkiksi laskutuksensa. Kirjanpitäjät olivat vahvasti sitä mieltä, että ammatinharjoittajan kannattaa ulkoistaa kirjanpitonsa.

7.4 Tutkimustulosten luotettavuus

Kaikessa tutkimustoiminnassa pyritään välttämään virheiden tekemistä, joten yksittäisessä tutkimuksessa tulee pohtia tutkimuksen luotettavuutta. Laadullisen tutkimuksen piiristä löytyy hyvin erilaisia käsityksiä siitä, miten luotettavuutta tulisi tulkita. Luotettavuuden toteamiselle ei ole yksiselitteisiä ohjeita. Tutkijan tulee esittää tutkimustulokset selkeästi ja ymmärrettävästi lukijalle. Tätä edistää se, että tekemisistä kerrotaan yksityiskohtaisen tarkasti. Mitä tarkemmin tutkimusta on kuvattu, sitä paremman arvioinnin lukijat voivat tehdä tutkimuksesta. (Tuomi & Sarajärvi 2004, 134-141.)

Kuten aiemmin raportissa mainittiin, yrittäjiä tutkimuksessa oli vähemmän kuin alun perin oli suunniteltu ja toivottu. Suurempi joukko haastateltavia olisi voinut tuoda suuremman kirjon mielipiteitä kirjanpidon ulkoistamisesta. Toisaalta, koska haastateltavien mielipiteet olivat hyvin eriäviä keskenään, saataisiinko isommalla otannalla vain suuri mielipiteiden ja käsitysten otos, josta ei voitaisi tehdä isompia ja yleistettäviä tutkimuspäätelmiä?

Tutkimuksen haastateltavana olevat henkilöt koettiin luotettavaksi ja heidän vastauksiaan voidaan pitää rehellisinä varsinkin, kun tutkittavat tietävät jäävänsä nimettömiksi. Haastateltavat myös edustivat juuri sitä joukkoa, joita tutkimukseen haettiin.

Koska tilitoimistoja oli tutkimuksessa vain kaksi, minkäänlaisia yleistyksiä ei niiden kohdalla voida tehdä, mutta tutkimukseen saatiin joka tapauksessa näkemys myös alan ammattilaisilta, joilla on ollut asiakkanaan myös pienyrittäjiä.

Jälkeenpäin voidaan myös pohtia, oliko tilitoimistojen haastattelussa tutkimukseen nähden hyötyä, koska tutkimus käsittelee kuitenkin yrittäjien omia kokemuksia. Lisäksi tilitoimistot luonnollisesti suosittelevat kirjanpidon ulkoistamista asiakkaita saadakseen. Kirjanpitäjien vastauksia ei siis välttämättä voida pitää luotettavina ja he saattavat olla jopa jääviä vastaamaan.

8 LOPPULUKU

Yrittäjälle varmuuden kokeminen ei ole yksiselitteinen ja samanlainen. Täysin oikeaa tapaa kirjanpidon ylläpitämiselle ei vaikuttaisi olevan. Vaikka alussa kirjanpito voi tuntua hankalalta, siihen voi oppia. Taloushallinnossa voi kuitenkin ilmetä uusia tilanteita, jotka aiheuttavat pohdintaa ja epävarmuutta.

Ongelmatilanteita voi muodostua erilaisista asioista ja jokaisella yrittäjällä on oma kompastuskivensä. Kirjanpidon ulkoistaminen on jokaisen yrittäjän itse päätettävissä. Tilitoimiston valinnassa kukin voi käyttää haluamiaan valintakriteereitä. Oleellista on kuitenkin huomata, että kirjanpidon tekeminen itse, ja vielä oikein, vie aikaa.

Jotta kirjanpidon ulkoistaminen olisi toimivaa, vaatii se kommunikointia yrittäjän ja kirjanpitäjän välillä. Luottamus on olennainen asia yhteistyötä tehtäessä.

Kuten aiemmin mainittiin, kvantitatiivinen laaja tutkimus olisi tuonut suuremman määrän vastauksia. Kuitenkin tulokset olisivat voineet olla kutakuinkin samoja: mielipiteet olisivat vaihdelleet eikä suoria päätelmiä olisi voinut välttämättä tehdä.

Opinnäytetyö oli opettava niin sisällöltään kuin toteutukseltaan. Se antoi mahdollisuuden päästä tutkimaan yrittäjien toimintaa, valintoja ja siihen vaikuttaneita seikkoja. Aineistoa oli mielenkiintoista vertailla ja etsiä mahdollisia yhtäläisyyksiä. Opinnäytetyö toi myös haastetta. Haastattelu tutkimusmuotona voi aluksi tuntua helpolta, mutta se vaatii kuitenkin suunnitelmallisuutta, vaikka kyseessä olisi vapaamuotoisempi teemahaastattelu.

Tutkimuksen toivotaan tuovan selvennystä ja käsitystä ulkoistamiseen liittyvistä valinnoista sellaisille pienyrittäjille, jotka pohtivat kirjanpitoa ylläpitämisen vaihtoehtoja. Tutkimuksen toivotaan hyödyttävän toimeksiantajaa hänen suunnitellessa valintojaan kirjanpitoa tulevaisuudesta.

LÄHTEET

Kirjalliset lähteet:

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2008. Tutkimushaastattelu: teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki : Gaudeamus Helsinki University Press

Karjalainen, L. 2013. Yrittäjän talousopas. Helsinki: Gaudeamus Oy.

Kirjanpitolaki. 30.12.1997/1336 muutoksineen.

Leppiniemi, J. 2013. Tee oikein – Älä erehdy tilinpäätöksessä ja verotuksessa. Suomen Yrittäjien Sypoint Oy.

Leppiniemi, J. ja R. 2010. Pieni kirjanpitovelvollinen. Helsinki: WSOYPro Oy.

Lindfors, H. 2009. Kirjanpito käytännönläheisesti. Helsinki: Helsingin Kauppakamari.

Salin, M. 2015. Liikkeen- ja ammatinharjoittajan verokirja. Helsinki: Verotieto Oy.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Internet-lähteet:

Accountor www-sivut. 2017. Viitattu 17.4.2017. <http://go.accountor.fi/>

Businessopas. Viitattu 12.2.2017. http://www.businessopas.fi/yrittajyys/yrittaja-kai-paa-henkilokohtaista-palvelua-tilitoimistolta?utm_source=arrow&utm_medium=next

Koivula, E. Uusi kirjanpitolaki keventää pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksiin liittyviä velvoitteita. BDO Suomi. 26.1.2017. Viitattu 15.5.2017. <https://www.bdo.fi/fi-fi/nakemyksia/julkaisut/artikkelit/uusi-kirjanpitolaki-keventaa-pien-ja-mikroyrityst>

Manninen, M. 6 syytä ulkoistaa kirjanpito. Auria Yrityslaskenta. 16.3.2012. Viitattu 8.3.2017. <http://blogi.auriayrityslaskenta.fi/bid/128235/6-syyt-ulkoistaa-kirjanpito>

Rajainmäki, M. Helsingin Uutiset. 2015. Viitattu 15.12.2016. <http://www.helsinginuutiset.fi/artikkeli/258005-itsensa-tyollistaminen-yleistyy>

Saaranen-Kauppinen, A & Puusniekka, A. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 7.3.2017.

http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_2_1.html

http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L1_2.html

Summarum. 2016. Tilitoimiston ja kirjanpitäjän valinta. Viitattu 7.3.2017.

<http://www.summarum.fi/tilitoimiston-ja-kirjanpitajan-valinta/>

Suomen Taloushallintoliitto ry. Kolme askelta ulkoistukseen. Viitattu 5.2.2017.

<http://uusyrityskeskus.fi/sites/default/files/OstajanOpasa.pdf>

Suomen Taloushallintoliitto ry. Kirjanpidon ABC. Viitattu 8.3.2017.

<https://taloushallintoliitto.fi/kirjanpidon-abc-mita-jokaisen-tulisi-tietaa-kirjanpidosta/kirjanpitovelvollisuus>

Talousverkko. Yrittäjän kysymys: Mitä poistot ovat? 21.2.2014. Viitattu 5.4.2017.

<https://www.talousverkko.fi/mita-poistot-ovat/>

Tampereen Teknillinen Yliopisto. 2017. Kysely- ja haastattelumenetelmät. Viitattu

8.2.2017. <https://www.tut.fi/verne/tutkimusmenetelmat/>

Vuorela, A. Yle. 2016. Viitattu 15.12.2016. <http://yle.fi/uutiset/3-9139551>

Uusyrittäjäkeskukset Suomi. 2016. Perustamisopas alkavalle yrittäjälle. Viitattu 4.2.2017. http://uusyrityskeskus.fi/sites/default/files/perustamisopas_suk_2016_sahkoinen.pdf

Henkilökohtaiset haastattelut:

Jäntti, S. 2017. Tili-Seno Oy. Turku. Sähköpostihaastattelu. Haastattelijana Iida Huhtanen, Muistiinpanot haastattelijan hallussa.

Rislakki, R. 2016. Vasaramäen Tilitoimisto Oy. Turku. Sähköpostihaastattelu. Haastattelijana Iida Huhtanen. Muistiinpanot haastattelijan hallussa.

Toimeksiantajan haastattelu. 2016. 5.12.2016. Haastattelijana Iida Huhtanen. Muistiinpanot haastattelijan hallussa.

Yrittäjien haastattelut. 2016-2017. Sähköpostihaastattelut. Haastattelijana Iida Huhtanen. Muistiinpanot haastattelijan hallussa.

LIITE 1

TOIMEKSIANTAJAN HAASTATTELU

TAUSTATIEDOT

- Toimiala ja yritysmuoto
- Kuinka kauan toiminnassa
- Liikevaihto ja tositteiden määrä

TOIMINTAPA KIRJANPIDOSSA

- Millainen on toimintatapasi tällä hetkellä?

ONGELMAT JA NIIHIN SUHTAUTUMINEN

- Kohdatut ongelmat – millaisia?
- Koetko, ettet tiedä tarpeeksi ylläpitääksesi itse kirjanpitosi?
- Onko tullut usein sellaisia hetkiä, että tuntuu, ettei osakaan ylläpitää kirjanpitoa?

YRITTÄJÄN OMAT TAIDOT

- Onko sinulla mitään koulutusta tai tietoa kirjanpidosta?
- Millaisia asioita on ollut helppo ymmärtää?

VIRHEELLISEN KIRJANPIDON VAIKUTUKSET

- Mitä pelkääät aiheutuvan siitä, että kirjanpito onkin puutteellinen?

ULKOISTAMISEN TUOMAT HYÖDYT

- Millaista erityistä varmuutta ulkoistaminen toisi?
- Mitä koet pystyväsi tekemään itse?
- Koetko, että saadaksesi enemmän varmuutta ja hyötyä, tilitoimiston tulisi tuntea sinut ja yrityksesi hyvin?

YHTEYDENPITO

- Miten ja mistä saanut apua ongelmatilanteessa
- Miten haluaisit olla yhteydessä mahdolliseen tilitoimistoon?

LIITE 2

Haastattelu pienyrittäjille

YRITYKSET, JOTKA EIVÄT OLE ULKOISTANEET KIRJANPITOA

Hei!

Opiskelen Satakunnan ammattikorkeakoulussa taloushallintoa ja teen opinnäytetyötä ammatinharjoittajan kirjanpidosta. Työssä tutkin, kannattaako ammatinharjoittajan pitää kirjanpitoaan itse vai siirtää se ammattilaisten käsiin eli tilitoimiston tehtäväksi. Näkökulmana on siis kirjanpito ja sen oikeellisuus.

Olisin kiitollinen, jos vastaat alla oleviin kysymyksiin ja näin toisit oman mielipiteesi koskien opinnäytetyöni tutkimusongelmaa yrittäjän näkökulmasta.

Opinnäytetyössä esiinnyt nimettömänä. Vain haastattelussa esitetyt kysymykset ja vastaukset esitellään.

Yrityksen kuvaus

Kuinka kauan olet ollut yrittäjänä?

-

Toimialasi?

-

Liikevaihto vuodessa?

-

Tositteiden lukumäärä kuukaudessa keskimäärin?

-

Millainen koulutus sinulla on?

-

Onko sinulla yhden- vai kahdenkertainen kirjanpito?

-

1. Yrityksen kirjanpidon ylläpitäminen

Millainen käytäntö sinulla on tällä hetkellä yrityksesi kirjanpidon ylläpitämisessä?

-

2. Kohdatut ongelmat

Millaisia ongelmia yrityksesi kirjanpidossa olet kohdannut?

-

Millaisissa taloushallinnon asioissa kokisit tarvitsevasi apua kirjanpidon lisäksi? (laskutus, veroilmoitukset, jne.)

-

Millaisissa asioissa kirjanpidossasi koet erityisesti tarvitsevasi neuvoja?

-

3. Varmuus

Miksi koet, että kirjanpito on parempi hoitaa itse eikä antaa sitä ammattilaisen tehtäväksi?

-

Kuinka hyvin mielestäsi tilitoimiston tulisi tuntea asiakkaansa, jotta asiat hoituisivat varmemmin?

-

Onko sinua missään vaiheessa yrittäjyyttä huolettanut, että kirjanpito ei tulekaan oikein tehdyksi?

-

4. Yrittäjä tekee kirjanpidon itse

Mitä asioita kirjanpidossasi voit mielestäsi aivan hyvin tehdä itse ilman ulkopuolisen apua?

-

5. Apu ja sen pyytäminen

Jos tarvitset apua kirjanpidossasi, mistä olet sitä tiedustellut?

-

Jos tarvitset apua, haluaisitko sitä kasvokkain, puhelimitse vai netin kautta?

-

Kiitos vastauksistasi!

LIITE 3

Haastattelu pienyrittäjille

KIRJANPIDON ULKOISTANEET YRITYKSET

Hei!

Opiskelen Satakunnan ammattikorkeakoulussa taloushallintoa ja teen opinnäytetyötä ammatinharjoittajan kirjanpidosta. Työssä tutkin, kannattaako pienyrittäjän pitää kirjanpitoaan itse vai siirtää se ammattilaisten käsiin eli tilitoimiston tehtäväksi. Näkökulma on siis kirjanpito ja sen oikeellisuuden tuoma varmuus.

Olisin kiitollinen, jos vastaat alla oleviin kysymyksiin ja näin toisit oman mielipiteesi koskien opinnäytetyöni tutkimusongelmaa yrittäjän näkökulmasta.

Opinnäytetyössä esiinnyt nimettömänä. Vain haastattelussa esitetyt kysymykset ja vastaukset esitellään.

Yrityksen kuvaus

Kuinka kauan olet ollut yrittäjänä?

-

Toimialasi?

-

Liikevaihto vuodessa (suurin piirtein)?

-

Tositteiden lukumäärä kuukaudessa keskimäärin?

-

Millainen koulutus sinulla on?

-

Onko sinulla yhden- vai kahdenkertainen kirjanpito?

-

1. Yrityksen kirjanpidon ulkoistaminen

Yrititkö ensin itse ylläpitää yrityksesi taloushallintoa kokonaan vai siirryitkö heti tilitoimiston asiakkaaksi?

-

2. Tehtävienjako

Miten kirjanpidon tehtävät on jaettu sinun ja kirjanpitäjän välillä? (Mitä teet itse?)

-

3. Kohdatut ongelmat

Millaisia ongelmia yrityksesi kirjanpidossa olet kohdannut?

-

Missä taloushallinnon asioissa kirjanpidon lisäksi olet tarvinnut apua? (laskutus, veroilmoitukset, jne.)

-

Millaisissa tilanteissa koet erityisesti tarvitsevasi neuvoja ja tarvetta ulkoistamiseen?

-

4. Varmuus

Olisiko sinulla mielestäsi tarpeeksi tietoa hoitaaksesi kirjanpitosi itse?

-

Kuinka hyvin mielestäsi tilitoimiston tulee tuntee asiakkaansa, jotta asiat hoituvat varmimmin?

-

Kun ulkoistat, yrityksessäsi on ulkopuolinen henkilö/henkilöitä. Kuinka hyvin mielestäsi yrittäjän tulee tuntee kirjanpitäjänsä?

-

Kun siirryit tilitoimiston asiakkaaksi, millaisia ominaisuuksia toivoit tilitoimistolta ja sen palveluilta?

-

5. Apu

Jos tarvitset apua, haluatko sitä kasvokkain, puhelimitse vai netin kautta?

-

Kuinka usein olet yhteydessä tilitoimistoosi?

-

Kiitos vastauksistasi!

LIITE 4

Hei!

Opiskelen Satakunnan ammattikorkeakoulussa taloushallintoa ja teen opinnäytetyötä ammatinharjoittajan kirjanpidosta. Työssäni tutkin, kannattaako pienyrittäjän pitää kirjanpitoaan itse vai siirtää se ammattilaisten käsiin eli tilitoimiston tehtäväksi. Toimeksiantajanani on turkulainen ammatinharjoittaja ja pohtii kirjanpidon ulkoistamista.

Olisin kiitollinen, jos vastaisitte alla oleviin kysymyksiin ja näin toisitte oman mielipiteenne koskien opinnäytetyöni tutkimusongelmaa viimeistään **16. tammikuuta 2017**.

Kysely:

Varmuus ja sen kokeminen kirjanpidossa ja sen oheispalveluissa

- Minkälaisissa asioissa olette kokeneet pienyrittäjillä olevan ongelmia kirjanpidossa?
- Mihin asioihin yrittäjän tulisi kiinnittää erityistä huomiota kirjanpidossaan, jotta se tulisi varmasti oikein?
- Mitä muita palveluita pienyrittäjät tavallisesti haluavat kirjanpidon lisäksi?
- Millaista palautetta asiakkaat ovat antaneet ulkoistettuaan taloushallintoaan teille?

Kirjanpito – itse vai ammattilaisen tehtäväksi?

- Mitä mielestänne pienyrittäjä voi tehdä itse?
- Koetteko, että pienyrittäjillä on tarpeeksi tietoa talousasioidensa hoitamiseen kokonaan itse?

Yhteydenpito

- Kuinka tiivistä yhteydenpitoa kirjanpito ja sen oheispalveluiden ulkoistaminen edellyttävät?
- Miten teihin voi olla yhteyksissä, jos asiakkaanne tarvitsee apua?

Haluatteko, että yrityksenne nimi mainitaan opinnäytetyössä? Vastauksia käsitellään yleisesti eikä yksittäisiä vastauksia tulla yhdistämään vastaajaan.